

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 7 від 24 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри ФОО

С.М. Шуляренко

Викладач	Андрєєва Олена Володимирівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Андрєєва Олена Володимирівна
E-mail	cheetah2007@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон: +38044 591-51-08
Консультації	Кожен вівторок та четвер з 15 до 17 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посиланням

Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	4/7
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 4 годин Практичні заняття – 20 години / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	Ознайомити студентів з теоретичними основами та практичними навичками міжнародних фінансів, аналізом в галузі міжнародного фінансового ринку, міжнародних інвестицій, оподаткування, міжнародних розрахунків, валютних операцій, складання платіжних і розрахункових балансів.
Загальні компетентності	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Програмні результати навчання	ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції, поглибивши знання з фінансових систем зарубіжних країн, отримавши цікаву інформацію про:

види валютних систем та їх еволюцію;
формування валютного курсу;
особливості функціонування державних фінансів у країнах з ринковою економікою;
історичні та економічні передумови створення Європейського Союзу;
фінансову систему Європейського Союзу;
характерні риси економіки Великобританії та її фінансову систему;
фінансову систему Сполучених Штатів Америки, діяльність ФРС;
тенденції соціально-економічного розвитку та фінансову політику Канади, її фінансову систему;
характерні риси економіки Федеративної Республіки Німеччини, фінансову систему ФРН;
особливості фінансової системи Японії;
характерні риси сучасної економіки Франції, її фінансову систему.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. «Основи функціонування фінансів у зарубіжних країнах»

Тема 1. Теоретичні засади функціонування фінансів у зарубіжних країнах

Визначальні ознаки фінансів у зарубіжних країнах. Фінансові відносини як система. Соціально-економічні моделі як основа організації фінансових систем: Американська модель, Західноєвропейська модель, Японська модель. Ланки фінансових відносин у зарубіжних країнах: центральний та місцеві бюджети; державний кредит, кредити місцевих органів влади, кредити членів федерації; спеціальні позабюджетні фонди; фінанси державних та муніципальних корпорацій. Управління фінансами у зарубіжних країнах

Ключові слова: фінансова система, державний бюджет, місцеві бюджети, позабюджетні фонди, фінанси державних корпорацій.

Тема 2. Еволюція світової валютної системи

Поняття світової валютної системи, основні складові. Види валютних систем та їх елементів. Бреттонвудська валютна система. Смітсонівська угода. Ямайська валютна система. Європейська валютна система (ЄВС). Міжнародні розрахункові грошові одиниці. Інфляція та валютний курс.

Ключові слова: валютна система, валюта, світова та регіональні валютні системи, валютний

курс, криза світової валютної системи, валютні зони, режим фіксованих валютних курсів, валютний кошик.

Тема 3. Особливості функціонування державних фінансів у країнах з ринковою економікою

Методи формування державних доходів в країнах світу: податковий метод, неподаткові доходи, доходи від продуктивної діяльності, доходи від публічних послуг. Ухилення та уникнення від сплати податків. Форми ухилення від сплати податків. Офшорний бізнес у світовій практиці.

Ключові слова: бюджетні надходження, податкові доходи, неподаткові доходи, офшорні операції, податкова гавань.

Тема 4. Фінансова система Європейського Союзу.

Історичні та економічні передумови створення Європейського Союзу. Фінансова система ЄС, бюджетний процес, порядок складання проекту бюджету, виконання бюджету. Суть, склад доходів і витрат. Спеціальні фонди ЄС, їх призначення. Сучасні соціально-економічні показники розвитку Європейського Союзу. Характеристика інституціональної структури ЄС. Кредитна діяльність ЄС, склад і структура союзної заборгованості. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи ЄС у сучасних умовах.

Ключові слова: Європейський союз, фінансова система ЄС, бюджет, фінансово-кредитні інститути, кредит.

Змістовий модуль 2. «Фінансові системи окремих країн світу»

Тема 5. Фінансова система Великобританії

Характерні риси економіки Великобританії. Система державних фінансів Великобританії: бюджет центрального уряду, місцеві бюджети, спеціальні позабюджетні фонди, фінанси державних корпорацій. Бюджетний процес у Великобританії. Система оподаткування Великобританії. Страховий ринок Великобританії. Фінансовий ринок Великобританії

Ключові слова: консолідований фонд, національний фонд позик, блок-гранти, національний фонд страхування, національний фонд науки, техніки і мистецтва.

Тема 6. Фінансова система Сполучених Штатів Америки

Характерні риси економіки США. Система федеральних фінансів США: фінанси федерації, фінанси 50 штатів, місцеві фінанси. Конгрес США як орган бюджетної ініціативи. Бюджетний процес у США та його складові. Страховий ринок США і децентралізована модель державного регулювання страхового ринку. Фінансовий ринок США. Діяльність ФРС.

Ключові слова: федеральні фінанси, Головне бюджетно-контрольне управління, закони про асигнування, програми захисту індивідуальних доходів, податкова система, федеральна резервна система.

Тема 7. Фінансова система Канади

Тенденції соціально-економічного розвитку та фінансова політика Канади. Територіально-політичний устрій та розподіл повноважень у сфері федеральних фінансів. Загальна характеристика податково-бюджетної сфери. Бюджетна система і бюджетний процес у Канаді. Доходи і видатки федерального бюджету Канади. Місцеві бюджети Канади. Особливості боргової політики Канади.

Ключові слова: федеральні фінанси, бюджет, бюджетна система, система оподаткування, торгова політика.

Тема 8. Фінансова система Федеративної Республіки Німеччини

Характерні риси економіки ФРН. Система федеральних фінансів ФРН: фінанси федерації, фінанси земель, місцеві фінанси. Податкова система ФРН. Бюджетний процес у ФРН. Страховий ринок ФРН. Бюджетно-страхова модель медичного страхування ФРН. Фінансовий ринок ФРН та його банківська модель.

Ключові слова: фінанси федерації, фінанси земель, вертикальне вирівнювання, податок на доходи корпорацій, податки, податкова система, Федеральний казначейський двір.

Тема 9. Фінансова система Франції

Характерні риси економіки Франції. Система державних фінансів Франції. Бюджетний процес у Франції. Страховий ринок Франції. Фінансовий ринок Франції.

Ключові слова: рахунки центрального уряду, бюджети системи соціального страхування, спеціальні рахунки казначейства, Органічний закон «Про фінансове законодавство», спеціальні фонди.

Тема 10. Фінансова система Японії

Характерні риси економіки Японії. Система державних фінансів Японії. Податкова система Японії. Бюджетний процес у Японії. Страховий ринок Японії. Фінансовий ринок Японії.

Ключові слова: єдиний спеціальний рахунок, фінансові корпорації, податки, податкова реформа, бюджети префектур і муніципалітетів, бюджет загального рахунку.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Тема № 1. Фінанси у зарубіжних країнах

Тема № 2. Дослідження еволюції світової валютної системи

Тема № 3. Дослідження особливостей функціонування державних фінансів у країнах з ринковою економікою

Тема № 4. Фінансова система Європейського Союзу

Тема № 5. Фінансова система Великобританії

Тема № 6. Фінансова система Сполучених Штатів Америки

Тема № 7. Фінансова система Канади

Тема № 8. Фінансова система Федеративної Республіки Німеччини

Тема № 9. Фінансова система Франції

Тема № 10. Фінансова система Японії

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 5 балів).

Максимальна сума становить 5 балів за кожне заняття.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі

			навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
0-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. Слайдові презентації (у програмі Power Point)
5. Матеріали у Гугл класі з дисципліни.
6. Перелік питань до заліку.
7. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Близнюк О.П., Лачкова Л.І., Оспіщев В.І. Фінанси: Навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 415 с.
2. Василик О.Д., Василик О.О. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2007. 416 с.
3. Венгер В.В. Фінанси: Навчальний посібник К.: Центр навчальної літератури, 2009. 232 с.
4. Грінько І.М. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. Київ КПП ім. Ігоря Сікорського. 2019. 109 с.
5. Доровська С.С. та ін. Міжнародні фінанси: Теоретично-практичний посібник К.: Кондор. 2008. 310 с.
6. Карлін М.І., Балак І.О. Фінансові системи країн Центрально-Східної Європи. Луцьк : Настир'я, 2012. 412 с.
7. Карлін М.І. Державні фінанси розвинутих країн : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2010. 484 с.
8. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн : навч. посіб. Київ : Кондор, 2014. 384 с.
9. Карлін М.І. Фінанси країн Європейського Союзу : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 639 с.
10. Карлін М.І. Фінансові системи країн Америки : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 496 с.
11. Карлін М.І. Фінансові системи країн Західної Європи : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 320 с.
12. Карлін М.І. Фінансові системи України та сусідніх держав : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 590 с.
13. Карлін М.І., Цимбалюк І.О. Фінанси домогосподарств провідних країн світу: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 172 с. [URL:https://core.ac.uk/download/pdf/1535825](https://core.ac.uk/download/pdf/1535825)
14. Кремень О.І. Фінанси: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2016. 412с.
15. Кудряшов В.П. Фінанси: Навчальний посібник. Херсон, 2012. 312 с.
16. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навчальний посібник / О.І. Береславська, О. М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. К.: КНЕУ, 2002. 392 с.
17. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2010. 218 с.
18. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121 - III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
19. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
20. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2120-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>
21. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
22. Про Національний банк: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
23. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text>
24. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
25. Савастєєва О.М. Фінансові системи зарубіжних країн: навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с.
26. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник К.: Алерта, 2017. 406с. URL: <http://ir.znau.edu.ua/bitstream/1234567>
27. Фінанси: навчальний посібник / І.В. Жравльова, О.В.Гаврильченко, О.П. Полтініна та ін; за заг. ред. д. е. н, професора І. В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/1>
28. Фінанси: Навч. посіб. За ред. В.І. Оспіщева. К.: Знання. 2012. 415 с.
29. Фінанси. Підручник. за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. К.: Знання. 2012. 687 с.

Допоміжна:

1. Brealey R.A. & Myers S.C. Principles of corporate finance. New York: McGraw-Hill, 2011. 976 p.
2. Brigham E. F. & Houston J. F. Fundamentals of financial management / E.F. Brigham. Mason: Cengage Learning, 2009. 752 p.
3. Financial risk: manager handbook / Ed. by Ph. Jorion. London: John Wiley & Sons, 2003. 736 p.
4. John Maynard Keynes The General Theory of Employment, Interest, and Money. Houghton Mifflin Harcourt; First edition (April 15, 2016). 416 p.
5. Mielton Friedman, Anna Jacobson Schwartz A Monetary History of the United States, 1867–1960, Prienceton University Press (November 1, 1971). 888 p.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu>
9. Офіційний сайт Європейської комісії. URL: <https://ec.europa.eu>
10. Польовик С. Проект бюджету ЄС на 2021-2027 рр. та його значення для України. Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». URL: http://bintel.com.ua/uk/article/05_19_eu

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).